

УПРАВА ЦАРИНА

Поступање царинских органа у контроли прекограничног кретања отпада



Преглед

- ❑ Прописи
- ❑ Поступање царинских органа у контроли прекограничног промета отпада
- ❑ Специфичности у поступању при увозу коришћене робе



Прописи

Законски оквир за поступање царинских органа у контроли прекограничног промета отпада

- ❑ Стратегија
- ❑ Закони
- ❑ Уредбе
- ❑ Одлуке
- ❑ Правилници



Закони и стратегија

- ❑ Царински закон („Службени гласник РС“, бр. 18/2010, 111/2012, 29/2015, 108/2016, 113/2017- др. закон)
- ❑ Уредба о царински дозвољеном поступању с робом („Службени гласник РС“, бр. 93/2010, 63/2013, 145/2014, 95/2015, 44/2016, 10/2017, 62/2018)
- ❑ Закон о спољнотрговинском пословању („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 36/2011 – др. закон и 88/2011 89/2015 – др. закон)
- ❑ Стратегија управљања отпадом за период 2010 – 2019 ("Сл. гласник РС", бр. 29/2010)



Закони и стратегија

- ❑ Закон о потврђивању Базелске конвенције о контроли прекограничног кретања опасних отпада и њиховом одлагању („Сл. лист СРЈ - Међународни уговори“, бр. 2/99)
- ❑ Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон и 43/2011 - одлука УС и 14/2016)
- ❑ Закон о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009 и 88/2010 и 14/2016)



Уредбе и одлуке

- ❑ Уредба о листама отпада за прекогранично кретање, садржини и изгледу док. који прате прекогранично кретање отпада са упутствима за њихово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 60/2009)
- ❑ Уредба о листи неопасног отпада за који се не издаје дозвола, са документацијом која прати прекогранично кретање („Сл. гласник РС“, бр. 102/2010)
- ❑ Уредба о одређ. појединих врста опасног отпада које се могу увозити као сек. сировине („Сл. гласник РС“, бр. 60/2009)
- ❑ Одлука о одређ. робе за чији је увоз, извоз, односно транзит прописано прибављање одр. исправа („Сл. гласник РС“, бр. 92/2017, 29/2018 и 56/2018)



Правилници

- ❑ Правилник о садржини документације која се подноси уз захтев за издавање дозволе за увоз, извоз и транзит отпада („Сл. гласник РС“, бр. 60/2009 , 101/2010, 48/2017, 80/2017, 98/2017 и 38/2018)
- ❑ Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС“, бр. 56/2010)
- ❑ Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 92/2010)
- ❑ Правилник о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 114/2013)
- ❑ Правилник о обрасцу документа о кретању опасног отпада, обрасцу претх. Обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 17/2017)



Закон о управљању отпадом

- ❑ Прекогранично кретање отпада прати документација о кретању од места где је кретање почело до коначног одредишта у складу са националним и међународним стандардима и међународним прописима који се односе на прекогранични промет.
- ❑ Неопасан отпад се може увозити ради третмана, односно поновног искоришћења, под условом да постоји постројење за третман тог отпада.
- ❑ Забрањен је увоз опасног отпада.
- ❑ Изузетно, поједине врсте опасног отпада које су потребне као секундарне сировине прерађивачкој индустрији у Републици Србији, у складу са националним циљевима прераде тих отпада, могу се увозити на основу дозволе коју издаје министарство.



Поступање царинских органа у контроли прекограничног промета отпада

- Приликом давања одобрења за стављање робе у одговарајући царински поступак (увоз, извоз, транзит), царински орган проверава да ли су уз ЈЦИ приложени дозвола издата од стране надлежног министарства и остала законом прописана документа и да ли подаци из документације одговарају подацима из ЈЦИ и стварном стању робе



Поступање царинских органа у контроли прекограничног промета отпада

- У случају утврђивања неправилности (нпр. ако уз ЈЦИ нису приложена одговарајућа документа, ако подаци наведени у ЈЦИ не одговарају подацима наведеним у пратећој документацији или ако стварно стање робе не одговара подацима наведеним у пратећој документацији) царински орган прекида царински поступак и роба се привремено задржава



Поступање царинских органа у контроли прекограничног промета отпада

- ❑ Подаци о тачном називу робе – отпада морају бити уписани у рубрику 31 ЈЦИ (подаци из извештаја о испитивању отпада издатог од стране акредитоване лабораторије)
- ❑ Подаци о броју и датуму издавања дозволе надлежног министарства у рубрику 44 ЈЦИ уписују се са шифром У59
- ❑ Царински орган у Документу о прекограничном кретању отпада попуњава и оверава рубрике 20 и 21 при увозу и извозу, односно рубрику 22 при транзиту отпада

Примљена количина:	Тона (Mg):	kg:	Година извоза/надећне органе:	Назив:
Приједан датум одлагања/процесирања:				
Одлагање/Процесирање процесирања (1):				Датум:
Назив:				Потпис и печат:
Датум:				
Потпис:				
(1) Pogledajte listu skracenica i oznaka na sledecoj strani (2) Pročitajte detalje ako je potrebno (3) Ako su više od 3 prevoznika, priložite informaciju kako je traženo u polju 8 (a, b, c)			(4) Zatražite Razpisnu Komenciju (5) Pročitajte listu ako je više od jedan (6) Ako je potrebno po Nacionalnom Zakonodavstvu	
ПОПУЊАВА ЦАРИНА (ако је потребно по националном законодавству)				
20. Земља увоза - одређена или издата царина Предметни отпад у овом документу о кретању је напустио земљу дана: Потпис: Печат:			21. Земља извоза - одређена или издата царина Предметни отпад у овом документу о кретању је ушао у земљу дана: Потпис: Печат:	
22. Печат царинских испостава земље транзита				
Назив државе:	Улазак:	Изазак:	Назив државе:	Изазак:
Назив државе:	Улазак:	Изазак:	Назив државе:	Изазак:
Назив државе:	Улазак:	Изазак:	Назив државе:	Изазак:
Lista skracenica i oznaka koje se koriste u Dokumentu o prekograničnom kretanju otpada				
Operacije sortiranja (Поље 11)		Operacije procesiranja (Поље 11)		
☐ 01 Odlaaganje u zemljište ili na zemljište (npr. depozita)		☐ 02 Koriscenje kao goriva (osim u direktnom spaljivanju) ili na drugi način za proizvodnju energije		



Поступање царинских органа у контроли прекограничног промета отпада

- Царински орган нема овлашћење да врши идентификацију отпада, нити да одузима отпад због непријављивања или недостатка обавезних докумената која прате отпад. Када открије случајеве могућег отпада (непријављеног или без пратеће документације) царински орган позива инспектора за заштиту животне средине ради преузимања активности из његове надлежности који је, у складу са Законом о управљању отпадом, једини овлашћен да забрани или одобри увоз, извоз односно транзит



Специфичности у поступању при увозу коришћене робе

- Уредбом о листама отпада за прекогранично кретање, садржини и изгледу докумената који прате прекогранично кретање отпада са упутствима за њихово попуњавање, у Листи IA – Опасан отпад чији је увоз забрањен, под ознаком отпада A4-19 00000 00000 обухваћена је коришћена роба која се увози у великим количинама, чије збрињавање као отпада, када роби прође рок употребе, није могуће на начин усаглашен са захтевима заштите животне средине.



Специфичности у поступању при увозу коришћене робе

- Управа царина при увозу коришћене опреме, као и одеће која се увози као половна гардероба и која је намења даљој продаји, поступа у складу са Упутством за прекогранично кретање појединих врста коришћене техничке робе и одеће, које је издало Министарство науке и заштите животне средине - Управа за заштиту животне средине, актом број 119-05-33/2004-01 од 05. априла 2004. године.



Специфичности у поступању при увозу коришћене робе

- ❑ Коришћену опрему, као што су: коришћене пољопривредне, грађевинске, рударске, дрвопрерађивачке и друге машине и коришћена техничка роба (електрични и електронски склопови, аудио и видео уређаји, кућни мали и велики апарати, рачунарски, комуникациони и телекомуникациони уређаји и остали електрични и електронски уређаји), која је технички исправна и функционална, привредни субјекти могу увозити без дозволе надлежног министарства само за сопствене потребе, као основно средство за рад, односно за познатог купца коме ће та опрема служити као основно средство за рад.



Специфичности у поступању при увозу коришћене робе

- ❑ Документа која је неопходно приложити при увозу коришћене опреме
 - ❑ Увозник прилаже изјаву о увозу коришћене опреме, којом изјављује под материјалном и кривичном одговорношћу да врши увоз коришћене опреме у стању техничке функционалности и исправности и за познатог крајњег корисника - власника. Изјава на меморандуму фирме носи деловодни број и датум. Изјава се прилаже на граничном прелазу приликом пријављивања робе, као и приликом увозног царињења
 - ❑ Уколико увозник није и крајњи корисник, роба ће се у поступку увозног царињења царинити на име корисника - власника са шифром намене увоза 01-опрема
 - ❑ Изјаву крајњег корисника (власника) о намени увоза коришћене опреме, тј. изјаву да ће се предметна роба користити као опрема ради обављања његове основне делатности
 - ❑ Извод из Регистра привредних субјеката за корисника (власника) предметне коришћене опреме, како би се утврдила делатност крајњег корисника - власника предметне робе



Специфичности у поступању при увозу коришћене робе

- ❑ Увоз коришћених резервних делова за путничка и теретна возила и коришћених пнеуматских гума и точкова намењених даљој продаји или сервисима за поправку возила није дозвољен, јер нису намењени за производњу као секундарна сировина.
- ❑ Коришћени резервни делови за путничка и теретна возила и коришћене пнеуматске гуме и точкови могу се увозити без дозволе надлежног министарства само за сопствене потребе, ради замене на постојећем возилу, уз прилагање саобраћајне дозволе предметног возила и изјаве о намени увоза.
- ❑ Увоз истрошених пнеуматских гума за даљу продају није дозвољен.
- ❑ Истрошене пнеуматске гуме могу се увозити само за потребе протектирница уз дозволу надлежног министарства.



Специфичности у поступању при увозу коришћене робе

- ❑ Коришћена одећа, без дозволе надлежног министарства, може се увозити као половна гардероба ако је иста класификована, дезинфикована и у квалитету екстра или квалитета нивоа 1. (половна одећа скоро иста као нова).
- ❑ Увозне дажбине (царина и ПДВ) исте су за коришћену робу као и за нову, осим у случајевима када је Уредбом о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе за одређену коришћену (употребљавану) робу прописана друга стопа царине
- ❑ Увоз коришћене обуће није дозвољен, јер се иста не може дезинфиковати и довести до екстра квалитета, те се сматра отпадом и као таква се не може увозити у Републику Србију ради даље продаје, као ни у хуманитарне сврхе.



Последице избегавања примене прописа

Казнене одредбе предвиђене у случајевима вршења увоза, извоза или транзита супротно одредбама Царинског закона:

- Новчаном казном од једноструког до четвороструког износа вредности робе која је предмет прекршаја, казниће се правно лице, предузетник и физичко лице, ако уноси или износи робу ван граничног прелаза или у време када гранични прелаз није отворен за промет; уноси или износи сакривену робу преко граничног прелаза (чл. 292)



Последице избегавања примене прописа

Казнене одредбе предвиђене у случајевима вршења увоза, извоза или транзита супротно одредбама Царинског закона:

- Новчаном казном у износу од 50.000 динара до 1.500.000 динара казниће се правно лице ако приликом подношења захтева за одобрење царинског поступка, било директно или индиректно, поднесе царинском органу документацију која садржи нетачне податке (чл. 294)



Последице избегавања примене прописа

Казнене одредбе предвиђене у случајевима вршења увоза, извоза или транзита отпада супротно одредбама Закона о управљању отпадом:

- ❑ Привредни преступ (казне за привредне субјекте и одговорна лица у њима):
 - ❑ Новчане казне
 - ❑ Изрицање заштитних мера: привредном субјекту мера забране обављања делатности и одговорном лицу мера забране обављања дужности у трајању до десет година, као и мера одузимања предмета који су употребљени или намењени за извршење привредног преступа



Последице избегавања примене прописа

Казнене одредбе предвиђене Кривичним законом :

„Кривична дела против животне средине“ (члан 266.)

- ❑ Казне у распону од 6 месеци до пет година затвора
- ❑ Ако је услед дела дошло до уништења животињског или биљног света великих размера или до загађења животне средине у тој мери да су за његово отклањање потребни дуже време или велики трошкови, учинилац ће се казнити затвором од две до десет година и новчаном казном



ХВАЛА НА ПАЖЊИ

Драган Марчетић

**Министарство финансија
Управа царина
Сектор за тарифске послове
Одељење за ТАРИС, инструменте царинске
и спољнотрговинске заштите, порезе и акцизе**

www.carina.rs

